

## Időközi beszámoló

első év, 2018. 10. 01. - 2019. 10. 01

Projektazonosító:	K_18_128738	Támogató neve:	NKFIH
A projekt címe:	A pedagógusok folyamatos szakmai fejlődési modelljeinek vizsgálata a köznevelési rendszer, a szervezet és az egyén szintjén (MoTeL - Models of Teacher Learning)		
Témavezető:	Halász Gábor, a megvalósítás szakmai vezetője: Rapos Nóra		

### A kutatásban résztvevők azonosak a szerződésben szereplő kutatókkal? Nem

#### Indoklás:

A kutatásban **résztvevő kutatók köre** további ELTE-s kollégákkal és az elméleti feltárás részeként zajló irodalomgyűjtésben résztvevő (hazai és külföldi) doktori hallgatókkal bővült ki. Új kutató munkatársak: Bajzáth Angéla Dr. (TÓK Neveléstudományi Tsz.; PPK Oktatáseméleti Tsz.), Czető Krisztina (PPK Neveléstudományi Intézet), Némethné Tóth Ágnes Dr. (ELTE-SEK Berzsényi Dániel Pedagógusképző Kar), Rajnai Judit (PPK Alkalmazott Neveléseméleti Tsz.; PPK Iskolapedagógiai Központ), Rónay Zoltán dr. (PPK Neveléstudományi Intézet), Saád Judit (PPK Neveléstudományi Intézet). A kutatáshoz újonnan csatlakozott intézeti kollégák részvételét rögzítettük az EPER rendszerben, ezek engedélyezése lezajlott. Gazdasági ügyeket új személy vette át.

### Az elvégzett feladatok megfelelnek-e a munkatervben tervezettnek? Nem

#### Eltérések magadása és indoklása:

A hazai folyóiratokban megjelenéshez a kéziratok elkészültek, a lektorálási folyamat zajlik.

### Az elért eredmények rövid ismertetése:

#### Szakmai előrehaladás:

Az első év kiemelt szakmai feladata a kutatási koncepciót megalapozó keretrendszer elméleti megalapozása és kialakítása volt. Ennek érdekében elkészítettük az első évre vonatkozó részletes munkaterv és GANTT táblát, valamint négy szakmai csoportot (pillért) alakítottunk ki.

1) Az első pillér keretében áttekintettük a professziókutatás főbb vizsgálati területeit, megközelítéseit, tipizálási lehetőségeit más (nem pedagógus) szakmákban (jogi, orvosi, oktatói). Az eredmények összegzése tanulmány formában elérhető (Vámos – Kálmán – Banai – Rónay – Rapos, 2018).

2) A folyamatos szakmai fejlődés és tanulás nemzetközi és hazai szakirodalmi összegzése három, a pályázat felépítésével és tervezett kutatással azonos szinten történt (egyéni, szervezeti és rendszerszintű megközelítés). A szakirodalom feltárását a MATARKA, OSZK, PROQUEST Scholar, EBSCO, Web of Science, Pedocs, Unesco adatbázisokban végeztük magyar, angol és német nyelven, 2000-től. A feltárt dokumentumok folyóirat cikkek, könyvek és pályázati anyagok voltak. A keresés eredménye alapján, a kizárási szempontok érvényesítése és a duplumok szűrése után maradt több mint 300 dokumentumot az absztraktok alapján kódoltuk, majd az elméleti és empirikus munkákat külön – külön csoportokban feldolgoztuk. Ennek a szisztematikus feldolgozásnak az eredményeként három elemző munka született, melyek az egyes szintekhez kötöten mutatják be a folyamatos szakmai fejlődés elméleti modelljeit és kutatási eredményeit (Rapos – Bükki – Gazdag – Nagy – Tókos, 2019; Lénárd – Kovács – Tóth-Pjeczka – Urbán, 2019; Kopp, 2019). Mivel témánk megértése szempontjából lényegi kérdés a pedagógusok szakmai tanulásának és az eredményességnek a kapcsolata, külön elemeztük a téma nemzetközi irodalmát (Czető, 2019).

3) A folyamatos szakmai fejlődés és tanulás hazai rendszerkörnyezetének feltárása, elemzése során célunk volt feltárni, hogy a hazai szabályozó dokumentumokban a pedagógusok szakmai fejlődésével, tanulásával kapcsolatban milyen célok, elvárások fogalmazódnak meg, milyen támogatóeszközök

segítik azok elérését, valamint milyen ellenőrző funkciók működnek ezekhez kapcsolódóan. A vizsgált dokumentumok a szabályozási környezet egészének áttekintésére törekedtünk, így sor került: a köznevelési stratégiák, a kapcsolódó jogszabályok, a tanári képzési és kimeneti követelmények (továbbiakban KKK), a tanfelügyeleti és önértékelési kézikönyvek, valamint a pedagógus életpálya minősítési útmutatóinak elemzésére (Szivák – Fazekas – Horváth – Némethné- Rónay – Saád – Salát, 2019).

4) A meglévő hazai és nemzetközi adatbázisok elemzése során a korábbi hazai kutatások és adminisztratív adatbázisok (FIR, KIR), kutatási adatbázisok (Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet iskolavezetői adatfelvételei, Oktatási Hivatal pedagógus adatfelvételei, INNOVA adatbázisok, TALIS) másodelemzésére került sor. Mivel az új adatfelvételek három célcsoportot (pedagógusok, iskolavezetők, pedagógushallgatók) és három szintet (rendszer, szervezeti és egyéni) céloznak meg, ezért a másodelemzés fókuszában áttekintettük, hogy az említett kutatásokban hogyan jelentek meg FSZF különféle formái, milyen szinten folytak ezek a vizsgálatok, illetve mérték-e az eredményességet (iskolai, tanulói, tanári) és ezt milyen megközelítés, meghatározás alapján tették. Az egyes adatbázisok áttekintésekor további szempontként jelennek meg a célcsoportok, az adatfelvételek résztvevői (Fazekas – Fehérvári – Horváth – Paksi – Széll – Bükki, 2019).

#### Projektmenedzsment:

A pályázatban meghatározott szakmai vezetés (Halász Gábor témavezető, szakmai vezetőségi tagok Rapos Nóra, Szivák Judit és Fehérvári Anikó) mellett kialakítottuk a projekt operatív irányító szervezetét, amiben Rapos Nóra operatív vezető mellett Bükki Eszter kutatási asszisztens, PhD hallgató és Szarka-Bögös Réka demonstrátor vesznek részt.

A nagyszámú közreműködő kutató együttműködését segítő, támogató technikai megoldásokat dolgoztunk ki. A kutatás során létrehozott produktumokat közös Google drive mapparendszerben tároljuk, a résztvevő kutatók számára hozzáférhető MoTeL Műhely honlapot alakítottunk ki (<https://sites.google.com/view/motelprojekt>). E honlapra beágyaztuk a Mendeley referenciakezelő szoftvert. Elkészült kutatás webes felülete (<https://nevtud.ppk.elte.hu/projektek/motel>), ahol a kutatással kapcsolatos híreket és eredményeket jelenítjük meg.

#### Disszemináció:

A projekt honlapján folyamatosan nyomon követhetővé tesszük az nyilvános szakmai műhelyeinket, melyet havonta egy alkalommal tartottunk. Ezek célja egyrészt az elkészült szakmai anyagok vitája, másrészt a projekt eredményeinek folyamatos bemutatása.

A kutatás első évének eredményeiről beszámolót tartunk szimpózium keretében a novemberi Országos Neveléstudományi Konferencián.

A kutatás szélesebb körben történő bemutatkozásaként a témavezetővel, Halász Gáborral készített interjút jelentettünk meg online ELTE fórumokon: (<https://www.elte.hu/content/tanarkepzes-helyett-a-pedagogusok-tanulasarol-erdemes-beszelni.t.18928>), PPK honlapon  
(<https://www.ppk.elte.hu/motel-kutatas-interju>), NTI honlapon  
(<https://nevtud.ppk.elte.hu/content/tanarkepzes-helyett-a-pedagogusok-tanulasarol-erdemes-beszelni-interju-halasz-gaborral.t.7780>).

A külföldi kutatók hatékonyabb elérése érdekében létrehoztuk a kutatás projektoldalát a ResearchGate honlapon: <https://www.researchgate.net/project/MoTeL-Models-of-Teacher-Learning-Investigation-of-Teacher-Continuous-Professional-Development-Models-at-the-Level-of-the-Education-System-the-Organisation-and-the-Individual>.

#### Közlemények:

- Vámos Ágnes, Kálmán Orsolya, Bajzáth Angéla, Rónay Zoltán, Rapos Nóra (2018): A pedagógusprofesszió és néhány más szakma professzionalizációja és folyamatos szakmai fejlődés modelljeik. Kézirat.
- Rapos Nóra, Bükki Eszter, Gazdag Emma, Nagy Krisztina, Tókos Katalin (2019): A folyamatos szakmai fejlődés és tanulás elméleti modelljei és vizsgálatának lehetséges rendszere – egyéni szint. Kézirat.
- Lénárd Sándor – Kovács Ivett – Tóth-Pjeczka Kata – Urbán Krisztián (2019). A folyamatos szakmai fejlődés vizsgálatának lehetséges módjai a szervezeti szinten. Kézirat.
- Kopp Erika (2019): A pedagógusok tanulása és folyamatos szakmai fejlődése az oktatási rendszer szintjén. Kézirat.
- Czető Krisztina (2019): Eredményesség és folyamatos szakmai fejlődés és tanulás: A tanári eredményesség modelljei és az eredményesség értékelésének megközelítései. Kézirat.
- Szivák Judit – Fazekas Ágnes – Horváth László – Némethné Tóth Ágnes - Rónay Zoltán– Saád Judit – Salát Magdolna (2019): A pedagógusok szakmai fejlődését, tanulását meghatározó rendszerkörnyezet szabályozási környezetének elemzése
- Fehérvári Anikó – Fazekas Ágnes – Horváth László – Paksi Borbála – Széll Krisztián – Bükki Eszter (2019): A meglévő adatbázisok másodelemzése. Kézirat.
- Rapos Nóra (2019): MoTeL projekt – A pedagógusok szakmai fejlődésének és tanulásának megújuló értelmezése. A TANÍTÓKÉPZÉS MÚLTJA, JELENE V. – A TANÁRKÉPZÉS MÚLTJA, JELENE II. Szombathely, 2019. június 06. Konferencia előadás.
- Rónay Zoltán: (2019): Elmélet és gyakorlat - Jogi alapelvek érvényesülése a tanügyigazgatás szabályozásában. MSZT Oktatásszociológiai Szakosztály, 2019. május 9. Konferencia előadás.